

Przestrzeganie przepisów w zakresie poboru wód powierzchniowych i podziemnych

1. Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2015 poz. 469 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz.U. z 2014 r., poz.1800 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz.1232 z późn. zm.).

2. Informacje ogólne

1. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi.

2. Wody dzielą się na powierzchniowe i podziemne. Wody, z wyjątkiem wód morza terytorialnego i morskich wód wewnętrznych, są wodami śródlądowymi.

Śródlądowe wody powierzchniowe dzielą się na:

1) płynące, do których zalicza się wody:

- a) w ciekach naturalnych, kanałach oraz w źródłach, z których cieki biorą początek,
- b) znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych o ciągłym bądź okresowym naturalnym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych,
- c) znajdujące się w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących;

2) stojące, do których zalicza się wody znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych niezwiązanych bezpośrednio, w sposób naturalny, z powierzchniowymi wodami płynącymi.

3. Korzystanie z wód polega na ich używaniu na potrzeby ludności oraz gospodarki. Korzystanie z wód nie może powodować pogorszenia stanu wód i ekosystemów od nich zależnych, w szczególności ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, a także marnotrawstwa wody, marnotrawstwa energii wody, ani wyrządzać szkód.

4. Wyróżniamy trzy rodzaje korzystania z wód: powszechne, zwykłe i szczególne.

- Szczególne korzystanie z wód:

Szczególnym korzystaniem z wód jest korzystanie wykraczające poza korzystanie powszechne lub zwykłe, w szczególności:

- 1) pobór oraz odprowadzanie wód powierzchniowych lub podziemnych;
- 2) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi;
- 3) przerzuty wody oraz sztuczne zasilanie wód podziemnych;
- 4) piętrzenie oraz retencjonowanie śródlądowych wód powierzchniowych;
- 5) korzystanie z wód do celów energetycznych;
- 6) korzystanie z wód do celów żeglugi oraz spławu;
- 7) wydobywanie z wód kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu;
- 8) rybackie korzystanie ze śródlądowych wód powierzchniowych. Przestrzeganie przepisów w zakresie poboru wód powierzchniowych i podziemnych.

3. Wymagania formalno-prawne

Zasady uzyskiwania i zakres pozwoleń wodnoprawnych reguluje rozdział 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2015 poz. 469 z późn. zm.),).

- Działania wymagające uzyskania pozwolenia wodno prawnego:

- szczególne korzystanie z wód,
- regulacja wód oraz zmiana ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód, mającą wpływ na warunki przepływu wody,
- wykonanie urządzeń wodnych,
- rolnicze wykorzystanie ścieków, w zakresie nieobjętym zwykłym korzystaniem z wód,
- długotrwałe obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej,
- piętrzenie wody podziemnej, - gromadzenie ścieków oraz odpadów w obrębie obszarów górniczych utworzonych dla wód leczniczych,
- odwodnienie obiektów lub wykopów budowlanych oraz zakładów górniczych,
- wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów,
- wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45a ust. 1

Pozwolenie wodno prawne, na podstawie art. 122 ust. 2 ustawy, jest wymagane również w przypadku:

- gromadzenia ścieków, a także innych materiałów, prowadzenie odzysku lub unieszkodliwianie odpadów,
- wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywanie innych robót,
- wydobywania kamienia, żwiru, piasku, innych materiałów oraz ich składowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, jeżeli wydano decyzje, o których mowa w art. 40 ust. 3 i art. 88l ust. 2.

1) Pozwolenie wodno prawne wydaje się w drodze decyzji na czas określony:

- na szczególne korzystanie z wód wydaje się na okres nie dłuższy niż 20 lat.

2) W pozwoleniu wodno prawnym ustala się cel i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnień oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki, m.in.: ilość pobieranej lub odprowadzanej wody, w tym maksymalną ilość m³ na godzinę i średnią ilość m³ na dobę oraz maksymalną ilość m³ na rok.

3) Na wspólne korzystanie z wód przez kilka zakładów może być wydane jedno pozwolenie wodno prawne. Zakłady te, występują z wnioskiem o pozwolenie wodno prawne, wskazując jeden z tych zakładów jako zakład główny. Urządzenia wodne służące do wspólnego korzystania z wód utrzymuje zakład główny.

4) Pozwolenie wodno prawne wydaje się na wniosek. Do wniosku dołącza się:

- operat wodno prawny (operat sporządza się w formie opisowej i graficznej),
- decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzję o warunkach zabudowy, jeżeli jest ona wymagana - w przypadku wniosku o wydanie pozwolenia wodno prawnego na wykonanie urządzenia wodnego,
- opis prowadzenia zamierzonej działalności sporządzony w języku nietechnicznym.

5) Pozwolenie wodno prawne wygasa, jeżeli:

- upłynął okres, na który było wydane,
- zakład zrzekł się uprawnień ustalonych w tym pozwoleniu,
- zakład nie rozpoczął wykonywania urządzeń wodnych w terminie 3 lat od dnia, w którym pozwolenie wodno prawne na wykonanie tych urządzeń stało się ostateczne.

6) Pozwolenie wodno prawne można cofnąć lub ograniczyć bez odszkodowania, jeżeli:

- zakład zmienia cel i zakres korzystania z wód lub warunki wykonywania uprawnień ustalonych w pozwoleniu,

- urządzenia wodne wykonane zostały niezgodnie z warunkami ustalonymi w pozwoleniu wodno prawnym lub nie są należycie utrzymywane,
- zakład nie realizuje obowiązków wobec innych zakładów posiadających pozwolenie wodno prawne, uprawnionych do rybactwa oraz osób narażonych na szkody, albo nie realizuje przedsięwzięć ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko, ustalonych w pozwoleniu,
- zasoby wód podziemnych uległy zmniejszeniu w sposób naturalny,
- zakład nie rozpoczął w terminie korzystania z uprawnień wynikających z pozwolenia wodno prawnego, z powodów innych niż określone w art. 135 pkt 3, lub nie korzystał z tych uprawnień przez okres co najmniej 2 lat;
- nastąpiła zmiana przepisów, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 3 i 4 ust. 2;
- jest to konieczne dla osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie wynikającym z planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, warunków korzystania z wód regionu wodnego lub warunków korzystania z wód zlewni i uzasadnione wynikami monitoringu wód.

7) Organem właściwym do wydawania pozwoleń wodno-prawnych jest starosta, marszałek województwa lub dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, w zależności od rodzaju wnioskowanego pozwolenia oraz od rodzaju i lokalizacji inwestycji.

4. Wyniki pomiarów

1. Zgodnie z §7 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz.U. z 2014 r., poz.1800 z późn. zm.) właściwym organom ochrony środowiska oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska przekazuje się wyniki pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia, dla wszystkich instalacji lub urządzeń, na które został nałożony obowiązek ich prowadzenia. Wyniki pomiarów oraz inne dane przedkłada się w formie pisemnej, z zastrzeżeniem § 6.

2. Układ przekazywanych wyników pomiarów ilości pobieranej wody jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

3. Wyniki pomiarów oraz inne dane przedkłada się:

1) w przypadku pomiarów ciągłych - w terminie 30 dni od dnia zakończenia półrocza, w którym pomiary zostały wykonane - za I półrocze oraz w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku kalendarzowym, w którym pomiary zostały wykonane - za rok kalendarzowy;

2) w przypadku pomiarów okresowych wykonywanych częściej niż jeden raz w miesiącu – w terminie 30 dni od dnia zakończenia kwartału, w którym pomiary zostały wykonane;

3) w pozostałych przypadkach - w terminie 30 dni od dnia zakończenia pomiaru.